

עת"א 35536/02/20 - בני סלע (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 35536-02-20 סלע(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' לפני כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר בני סלע (אסיר)
נגד
משיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

פסק דין

לפני עתירת אסיר (להלן: "המבקש") להורות למשיבים להגדיל את גובה המענק הניתן לו, אותו הוא מכנה "קצבת סעד".

מכתב העתירה עולה כי לטענת המבקש, המוכר כ"אסיר נזקק", מאחר שאין לו מקורות לתמיכה כלכלית, הקצבה שאותה הוא מקבל עומדת על 110 ₪ לחודש. המבקש טוען כי הקצבה נמוכה מאד ופוגעת ביכולתו לחיות בכבוד. לטענתו, פנה כבר בעבר בבקשות כי הקצבה תוגדל ותעמוד על הסכומים הניתנים בביטוח הלאומי כהשלמת הכנסה או כקצבאות אחרות, באופן שיתאפשר לאסירים אשר אינם יכולים לעבוד - לחיות בכבוד. המבקש הדגיש כי בהיותו מוגדר כ"סג"ב" הוא נדחו כל בקשותיו לתעסוקה ולכן הוא מופלה לרעה ונפגע כלכלית.

העתירה הוגשה בחודש פברואר 2020 כאשר הדיון בה נדחה פעם אחר פעם ביזמתו של המבקש, עד אשר בשלהי חודש דצמבר 2020, הועברה העתירה לדיון בבית משפט זה.

המשיבים טענו בתגובתם כי יש להורות על מחיקת העתירה משום שבחלוף הזמן לאחר שהמבקש הועבר לבית סוהר שאטה, גובשה לו תוכנית טיפולית שכוללת טיפול פסיכולוגי משולב עם מענה חינוכי מתווך ואף בהחלטת מפקד מחוז צפון, אושר שילובו בתעסוקה באגף השמור. ביום 3.2.21 רואיין המשיב אצל הגורמים המקצועיים אצל המשיבים, אז התברר כי אושרה העסקתו, בשורה אשר התקבלה בברכה על ידי המבקש.

בנסיבות, מאחר שהמבקש כבר אינו "אסיר נזקק" אין עוד צורך בהכרעה בעתירה אשר הפכה לתיאורטית ויש להורות על מחיקתה.

המבקש בעצמו הגיב לדברים בטענה כי עימו בכלא שאטה יש אסיר נוסף המוגדר כנזקק אשר "מוכן להיכנס לעתירה",

עם המבקש או במקומו, והוסיף וטען כי מאחר שגם בחודש פברואר 2021 הופקדה לחשבונו קצבת אסיר נזקק - יש לו זכות לטעון בעתירה זו.

בקשתו להוסיף אסיר נוסף לעתירה נדחתה בהחלטה מיום 14.2.21.

המבקש טען כי החלטת המשיבים לשלבו בתעסוקה ניתנה בחוסר תום לב ורק במטרה לסכל את בירור העתירה. זאת ועוד טען המבקש כי הופקדה לחשבונו הקצבה, דבר שמחזק את ההנחה כי אישור העסקתו הינו למראית עין בלבד.

כמו כן, נטען כי מאחר שהמבקש מועבר מעת לעת בין בתי סוהר, אין להחלטה על שילובו בתעסוקה כעת כל משמעות של ממש ויש להניח שבמעבר הבא, ישוב המבקש ויוגדר כ"אסיר נזקק". לפיכך עמד על קיום דיון בעתירה חרף בקשת המשיבים להורות על מחיקתה על הסף.

ב"כ המבקש טען כי נמסר לו אודות הקמת צוות חשיבה לבחינת הנושא ומן הראוי היה כי המשיבים יתייחסו לעניין זה ויעדכנו בדבר התקדמות עבודתו. ב"כ המבקש טען כי הסכום המתקבל אצל אותם אסירים נזקקים הוא זעום ואינו מאפשר חיים בכבוד בבית הסוהר ומן הראוי כי תיערך בחינה עניינית ותינתן החלטה על העלאת הסכום.

המשיבים בתגובתם דחו מכל וכל טענת המבקש כי ההחלטה על שילובו בתעסוקה ניתנה בחוסר תום לב והפנו לבקשותיו של המבקש בעבר להשתלב בתעסוקה ולכך שעוד קודם שהועברה העתירה לדיון במחוז הצפוני, כבר החלו בתהליכים לבניית התוכנית עבור המבקש ולכן הקשר שעושה המבקש בין הדיון בעתירה לבין התוכנית הכוללת תעסוקה - משולל יסוד. ההחלטה התקבלה לאחר שהתקיים דיון מורחב בעניינו של המבקש כאשר בד בבד התקבלה גם החלטה השוללת ממנו את הקצבה החל מחודש הבא. המשיבים טענו כי תגובת המבקש נובעת ככל הנראה מחששו פן יוטל עיקול על חשבונו אז לא יוכל ליהנות מפרי עבודתו והציגו בקשה שהגיש המבקש בראשית החודש, לקבל כרטיסי טלפון במקום שכר. מכל מקום טענו המשיבים כי אין שיקול זה בא במניין השיקולים, בבואם לבחון שילוב אסיר בתעסוקה וממילא הבהירו כי רק 20% משכר העבודה מעוקל והיתרה - נותרת בחשבונו של האסיר לשימוש. המשיבים הוסיפו והבהירו כי הסיבה בעטיה הועבר לחשבון המבקש מענק האסיר הנזקק גם לחודש פברואר, למרות שהוא אינו מוגדר עוד כאסיר נזקק, היא משום שעד שיקבל את השכר עבור עבודתו, יחלוף זמן. עוד ציינו, כי המבקש סירב לחתום על הנחיות בטיחות בעבודה כפי שנדרשים כל האסירים ולכן לא החל עדין בתעסוקה.

לגוף העתירה, טענו המשיבים כי הסוגיה מושא העתירה הינה בבחינת מדיניות כללית של המשיבים ואין המדובר בהחלטה ספציפית הנוגע לאסיר מסוים אשר על כן, גם מטעם זה טענו המשיבים כי דין העתירה להידחות על הסף.

אחר שעיינתי בטענות הצדדים הכתובות אשר הוגשו במסגרת כתבי הטענות, הבקשות והתגובות, ואחר ששמעתי את הצדדים באריכות, הגעתי לכלל דעה כי דין העתירה להידחות.

ראשית, אני מוצאת לדחות את טענות המבקש כי ההחלטה על שילובו בתעסוקה, במסגרת תוכנית אשר נבנתה עבורו, ניתנה בחוסר תום לב מצד המשיבים ומתוך רצון לסכל את בירור העתירה.

לא מצאתי כל בסיס לטענה זו ומוטב היה כי לא היתה מועלית.

המבקש פנה פעמים רבות בבקשות לתעסוקה, כפי שגם טען הוא בעצמו בעתירתו אשר הוגשה לפני כשנה. ההחלטה על כך ניתנה בתום תהליך המשלב גורמים שונים, כפי שעולה מתכולת התוכנית וכפי שנמסר, התהליך החל עוד קודם שהועברה לדיון העתירה.

המבקש אינו מוגדר עוד כ"אסיר נזקק" והוא מחוייב לעבוד, בדומה לכל יתר האסירים, והוא צפוי לקבל עבור כך גם תשלום.

בנסיבות אלו, התייתר הצורך לדון בעתירה, אשר כפי שצינתי מעלה, הוגשה לפני שנה ומאז נדחה הדיון בה, פעם אחר פעם, במשך חודשים, ביזמתו של המבקש. כפי שצינתי בפני הצדדים במהלך הדיון, עתירות אסיר צריכות להתברר בסמוך להגשתן, שכן במרבית המקרים, כבר לא יהיו אקטואליות. כך קרה גם כאן.

העובדה כי המבקש קיבל את מענק האסיר הנזקק גם בחודש זה, כפי שנמסר לצורך "גישור" עד שיקבל שכר לעבודתו, אין בה כדי להצדיק בירור הסוגיה לה טוען המבקש, שכן כאמור, הוא אינו זכאי עוד למענק זה.

אוסף ואומר, ביחס לטענת ב"כ המבקש כי סביר שבעתיד, כאשר יעבור המבקש לבית סוהר אחר, הוא ישוב להיות "אסיר נזקק", כי יש לקוות, שאם יואיל המבקש ויתגייס לצורך שינוי דרכיו, ישתף פעולה ויתחיל לעבוד כמו אסירים אחרים, יוכל להמשיך בקו זה גם בבית סוהר אחר, אם וכאשר יועבר. כך או כך, איני סבורה כי לאור האפשרות שמעלה ב"כ המבקש, יש מקום לקיים דיון כעת בטענות אלו אשר אינן נוגעות עוד למבקש.

לסיום, יש להצר על כך שגם כאשר המשיבים מבקשים לסייע למבקש, מכינים תוכנית הכוללת תעסוקה, אשר יש בה כדי לקדם את המבקש ולהקל עליו את החיים בבית הסוהר, המבקש, משיקוליו השונים, בוחר שלא לשתף פעולה, תוך שהוא מנסה, גם במהלך הדיון בפניי, לקבוע היכן ובאלו תנאים יועסק.

ניתן היה לצפות כי המבקש ינצל את ההזדמנות הניתנת לו לעבוד, הזדמנות אשר לא ניתנה לו קודם לכן במשך שנים כפי שעולה מטענותיו, וחבל שבחר אחרת.

אשר על כן, אני מורה על דחיית העתירה.

פסק הדין יועבר לעותר בעצמו ולב"כ הצדדים.

ניתן היום, ו' אדר תשפ"א, 18 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.